

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. veebruar 2023
(OR. en)

6149/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0024(NLE)

MI 86
ECO 17
ENT 24
UNECE 3

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	7. veebruar 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 58 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmsel foorumil seoses ÜRO eeskirjade nr 13-H, 30, 48, 51, 53, 67, 78, 105, 110, 116, 117, 121, 125, 131, 138, 140, 148, 149, 150, 152, 157 ja 164 muudatusettepanekute ning resolutsiooni R.E.5 muudatusettepanekuga

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 58 final.

Lisatud: COM(2023) 58 final

Brüssel, 7.2.2023
COM(2023) 58 final

2023/0024 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukohta kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmsel foorumil seoses ÜRO eeskirjade nr 13-H, 30, 48, 51, 53, 67, 78, 105, 110, 116, 117, 121, 125, 131, 138, 140, 148, 149, 150, 152, 157 ja 164 muudatusettepanekute ning resolutsiooni R.E.5 muudatusettepanekuga

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (edaspidi „ÜRO“) Euroopa Majanduskomisjoni sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmsel foorumil (WP.29) võetav seisukoht seoses kehtivate ÜRO eeskirjade muudatuste ja kehtivate ÜRO üldiste tehniliste normide muudatuste vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Muudetud 1958. aasta kokkulepe ja paralleelne kokkulepe

ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (edaspidi „UNECE“) kokkuleppe (milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist (edaspidi „muudetud 1958. aasta kokkulepe“) ning kokkuleppe (mis käsitleb ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele üldiste tehniliste normide kehtestamist (edaspidi „paralleelne kokkulepe“) eesmärk on töötada välja ühtlustatud nõuded, mille eesmärk on kõrvaldada tehnilised tõkked mootorsõidukite kaubanduselt UNECE kokkuleppeosaliste vahel. Nende eesmärk on samuti tagada, et mootorsõidukid on ohutud ja nende keskkonnakaitse tase on kõrge.

Kokkulepped jõustusid ELis vastavalt 24. märtsil 1998 ja 15. veebruaril 2000. Mõlemat kokkulepet haldab WP.29.

2.2. UNECE sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum

WP.29 pakub sõidukeid käsitlevate eeskirjade ülemaailmseks ühtlustamiseks unikaalset raamistikku. WP.29 on alaline töörühm ÜRO institutsioonilises raamistikus ning tal on konkreetne mandaat ja töökord. See toimib ülemaailmse foorumina, mis võimaldab avatud arutelusid mootorsõidukeid käsitlevate eeskirjade ning muudetud 1958. aasta kokkuleppe ja paralleelse kokkuleppe rakendamise üle. Kõik ÜRO liikmesriigid ja ÜRO liikmesriikide loodud piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonid võivad WP.29 tegevuses täielikult osaleda ja saada WP.29 poolt hallatavate sõidukeid käsitlevate kokkulepete osaliseks. Euroopa Liit on nende kokkulepete osaline¹.

UNECE WP.29 koosolekuid peetakse kolm korda aastas, st märtsis, juunis ja novembris. WP.29 saab igal koosolekul tehniliste edusammude kajastamiseks võtta vastu

uusi ÜRO eeskirju,

uusi ÜRO resolutsioone,

uusi ÜRO üldisi tehnilisi norme,

ÜRO eeskirjade ja resolutsioonide muudatusi muudetud 1958. aasta kokkuleppe alusel ning

¹ Nõukogu 27. novembri 1997. aasta otsus 97/836/EÜ Euroopa Ühenduse ühinemise kohta ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppega, milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist („1958. aasta muudetud kokkulepe“) (EÜT L 346, 17.12.1997, lk 78).

Nõukogu 31. jaanuari 2000. aasta otsus 2000/125/EÜ, mis käsitleb ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele üldiste tehniliste normide kehtestamist käsitleva kokkuleppe sõlmimist („paralleelne kokkulepe“) (EÜT L 35, 10.2.2000, lk 12).

ÜRO üldiste tehniliste normide ja resolutsioonide muudatusi paralleelse kokkuleppe alusel.

Enne iga WP.29 koosolekut arutatakse neid muudatusi tehnilisel tasandil WP.29 spetsiaalsetes allorganites.

Seejärel saab WP.29 võtta vastu ettepanekuid:

muudetud 1958. aasta kokkuleppe alusel esitatud ettepanekute puhul kohalolevate ja hääletavate kokkuleppeosaliste kvalifitseeritud häälteenamusega või

paralleelse kokkuleppe alusel esitatud ettepanekute puhul kohalolevate ja hääletavate kokkuleppeosaliste ühehäälse heakskiiduga.

Enne iga WP.29 koosolekut määratakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel nõukogu otsusega kindlaks liidu nimel võetav seisukoht

uute ÜRO eeskirjade, ÜRO üldiste tehniliste normide ja ÜRO resolutsioonide ning

ÜRO eeskirjade, ÜRO üldiste tehniliste normide ja ÜRO resolutsioonide muudatuste, täienduste ja paranduste kohta.

2.3. WP.29 kavandatav õigusakt

Oma 7.–9. märtsil 2023 toimuval 189. istungil võib WP.29 võtta vastu:

ÜRO eeskirjade nr 13-H, 30, 48, 51, 53, 65, 67, 78, 105, 110, 116, 117, 121, 125, 131, 138, 140, 148, 149, 150, 152, 157 ja 164 muudatusettepanekud ning

ÜRO konsolideeritud resolutsiooni nr 5 muudatusettepaneku.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

WP.29 süsteem tugevdab sõidukistandardite rahvusvahelist harmoneerimist. Muudetud 1958. aasta kokkuleppel on selle eesmärgi saavutamisele väga suur mõju. ELi tootjad saavad rakendada ühtset tüübikinnituseeskirjade kogumit, teades et kokkuleppeosalised tunnistavad nende tooted oma riiklikele õigusaktidele vastavaks.

Tänu sellele on määrusega (EÜ) nr 661/2009 mootorsõidukite üldise ohutuse kohta kehtetuks tunnistatud rohkem kui 50 ELi direktiivi ja asendatud need vastavate muudetud 1958. aasta kokkuleppel põhinevate eeskirjadega.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmuses (EL) 2018/858² kasutatakse sarnast lähenemisviisi. Selles on sätestatud kõigi uute sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnituse ja turule laskmisega seotud haldusnormid ja tehnilised nõuded. Selle määrusega inkorporeeriti muudetud 1958. aasta kokkuleppe alusel vastu võetud eeskirjad ELi tüübikinnitussüsteemi kas tüübikinnituse nõuetena või alternatiivina liidu õigusaktidele.

Kui WP.29 on uue ÜRO eeskirja või ÜRO eeskirja muutmise ettepaneku vastu võtnud, teavitab UNECE täitevsekretär kokkuleppeosalisi kõnealusest õigusaktist. Kui kokkuleppeosaliste blokeeriv vähemus ei ole kuue kuu jooksul vastuväidet esitanud, siis õigusakt jõustub. Seejärel saab iga kokkuleppeosaline õigusakti oma riiklikesse õigusnormidesse üle võtta. ELis on ülevõtmine lõpule viidud pärast selle õigusakti avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Liidu seisukoht tuleb kindlaks määrata järgmiste õigusaktide suhtes:

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

- ÜRO eeskirjade nr 13-H, 30, 48, 51, 53, 67, 78, 105, 110, 116, 117, 121, 125, 131, 138, 140, 148, 149, 150, 152, 157 ja 164 muudatusettepanekud, et ajakohastada norme, mis käsitlevad
 - sõiduautode pidurisüsteeme;
 - sõiduautode ja nende haagiste rehve;
 - valgustus- ja valgussignaalseadmete paigaldamist;
 - M- ja N-kategooria sõidukite mürataset;
 - L3-kategooria sõidukite valgustus- ja valgussignaalseadmete paigaldamist;
 - veeldatud naftagaasil töötava mootoriga sõidukeid;
 - pidurisüsteeme (L-kategooria sõidukid);
 - ohtlike kaupade veoks mõeldud sõidukeid;
 - surumaagaasil ja veeldatud maagaasil töötavaid sõidukeid;
 - vargusevastaseid ja alarmsüsteeme;
 - rehvide veeretakistusjõudu, veeremismüra ja märghaardumist;
 - juhtseadiste, märgutulede ja näidikute tähistust;
 - juhi eesmist vaatevälja;
 - raskeveokite täiustatud hädapidurdussüsteeme;
 - vaikseid maantesõidukeid;
 - elektroonilisi stabiilsuskontrollisüsteeme;
 - valgussignaalseadmeid;
 - teevalgustusseadmeid;
 - helkurseadmeid;
 - kergsõidukite täiustatud hädapidurdussüsteeme;
 - automaatseid sõiduraja hoidmise süsteeme ning
 - naastrehvide toimivust lumeoludes.

WP.29 kavatseb nende ettepanekute üle hääletada 7.–9. märtsil 2023 toimuval koosolekul.

Lisaks sellele tuleb kindlaks määrata liidu seisukoht järgmise osas:

- valgusallikate kategooriate ühtset tehnilist kirjeldust käsitleva ÜRO konsolideeritud resolutsiooni (R.E.5) muudatuste ettepanek;
- automaatsõidusüsteemi andmete parimate säilitustavade loetelu ning
- ettepanek ajakohastada automatiseeritud/autonoomseid sõidukeid käsitleva raamdokumendi tabelit 1.

Liit peaks eespool nimetatud õigusakte toetama, kuna need on kooskõlas liidu ühtse turu poliitikaga autotööstuse valdkonnas ning liidu transpordi-, kliima- ja energiapoliitikaga.

Kõigil nendel õigusaktidel on väga positiivne mõju ELi autotööstuse konkurentsivõimele ja rahvusvahelisele kaubandusele. Nende õigusaktide poolt hääletamine edendaks tehnoloogia arengut, pakuks mastaabisäästu eeliseid, hoiaks ära ühtse turu killustumise ning tagaks, et kogu liidus kohaldatakse võrdseid autotööstuste standardeid.

Arvestades, et liit ei kohalda spetsiaalseid hoiatustulesid käsitleva ÜRO eeskirja ühtseid sätteid, ei ole vaja esitada liidu seisukohta muudatuste ettepaneku kohta, mida UNECE WP.29-l on kavas teha ÜRO eeskirja nr 65.

Selle ettepaneku puhul ei ole välisekspertide arvamusi vaja kasutada. Siiski vaatab selle ettepaneku läbi mootorsõidukite tehniline komitee.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab [...] vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab ka selliseid õiguslikke vahendeid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“³.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

WP.29 on organ, milles UNECE kokkuleppeosalised arutavad muudetud 1958. aasta kokkuleppe ja paralleelse kokkuleppe rakendamist.

Õigusaktid, mille WP.29 peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid.

Kavandatava õigusakti kohased ÜRO eeskirjad on liidule siduvad. Eeskirjad avaldavad koos ÜRO resolutsiooniga otsustavat mõju liidu õiguse sisule sõiduki tüübikinnituse valdkonnas.

Kavandatavate õigusaktidega ei täiendata ega muudeta kokkuleppe institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab.

Kavandatava aktiga võidakse taotleda kahte eesmärki või reguleerida kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on pelgalt kõrvalise tähtsusega. Käesoleval juhul peab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, nimelt peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud õigusaktide ühtlustamisega. Seepärast on esildatud otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 114.

³ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas C-399/12: Saksamaa vs. nõukogu, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114 koostoimes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukohta kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmsel foorumil seoses ÜRO eeskirjade nr 13-H, 30, 48, 51, 53, 67, 78, 105, 110, 116, 117, 121, 125, 131, 138, 140, 148, 149, 150, 152, 157 ja 164 muudatusettepanekute ning resolutsiooni R.E.5 muudatusettepanekuga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114 loetuna koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega 97/836/EÜ¹ ühines Euroopa Liit ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (edaspidi „UNECE“) kokkuleppega, milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ning nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist (edaspidi „1958. aasta muudetud kokkulepe“). 1958. aasta muudetud kokkulepe jõustus 24. märtsil 1998.
- (2) Nõukogu otsusega 2000/125/EÜ² ühines liit kokkuleppega, mis käsitleb ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele üldiste tehniliste normide kehtestamist (edaspidi „paralleelne kokkulepe“). Paralleelne kokkulepe jõustus 15. veebruaril 2000.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/858³ on sätestatud kõigi uute sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turule laskmisega seotud haldusnormid ja tehnilised nõuded. Nimetatud määrusega inkorporeeriti muudetud 1958. aasta kokkuleppe alusel vastu võetud eeskirjad („ÜRO eeskirjad“) ELi tüübikinnitussüsteemi kas tüübikinnituse nõuetena või alternatiivina liidu õigusaktidele.

¹ Nõukogu 27. novembri 1997. aasta otsus 97/836/EÜ Euroopa Ühenduse ühinemise kohta ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppega, milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist („1958. aasta muudetud kokkulepe“) (EÜT L 346, 17.12.1997, lk 78).

² Nõukogu 31. jaanuari 2000. aasta otsus 2000/125/EÜ, mis käsitleb ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele üldiste tehniliste normide kehtestamist käsitleva kokkuleppe sõlmimist („paralleelne kokkulepe“) (EÜT L 35, 10.2.2000, lk 12).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

- (4) Muudetud 1958. aasta kokkuleppe artikli 1 ja paralleelse kokkuleppe artikli 6 kohaselt võib ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum (edaspidi „WP.29“) vastu võtta ÜRO eeskirjade, ÜRO üldiste tehniliste normide ja ÜRO resolutsioonide muudatusettepanekuid ning uute ÜRO eeskirjade, ÜRO üldiste tehniliste normide ja ÜRO resolutsioonide ettepanekuid, mis käsitlevad sõidukite tüübikinnitust. Lisaks sellele võib UNECE WP.29 nende sätete kohaselt võtta vastu ettepanekuid lubade andmiseks töötada välja ÜRO üldiste tehniliste normide muudatusi või uusi ÜRO üldisi tehnilisi norme ning ettepanekuid ÜRO üldiste tehniliste normidega seotud volituste pikendamiseks.
- (5) UNECE sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum (WP.29) võib 7.–9. märtsil 2023 toimuval 189. istungil vastu võtta ÜRO eeskirjade nr 13-H, 30, 48, 51, 53, 67, 78, 105, 110, 116, 117, 121, 125, 131, 138, 140, 148, 149, 150, 152, 157 ja 164 muudatusettepanekud ning ÜRO konsolideeritud resolutsiooni nr 5 muudatusettepaneku.
- (6) ÜRO eeskirjad on liidule siduvad. Eeskirjad avaldavad koos ÜRO resolutsiooniga otsustavat mõju liidu õiguse sisule sõiduki tüübikinnituse valdkonnas. Seega on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel WP.29s nende ettepanekute asjus võetav seisukoht.
- (7) Selleks et kajastada kogemusi ja tehnika arengut on vaja muuta või täiendada nõudeid teatavate elementide või tunnusjoonte osas, mida on käsitletud ÜRO eeskirjades nr 13-H, 30, 48, 51, 53, 67, 78, 105, 110, 116, 117, 121, 125, 131, 138, 140, 148, 149, 150, 152, 157 ja 164 ning ÜRO konsolideeritud resolutsioonis nr 5.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel 7.–9. märtsil 2023 toimuval UNECE sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmse foorumi 189. istungil võetav seisukoht on hääletada käesoleva otsuse lisas loetletud ettepanekute poolt.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*